

MINNES-ORD

öfver

f. d. General-Gouverneuren i
Finland, Generalen af In-
fanteriet m. m.

HERR GREFVE
FABIAN STEINHEIL,

af

Carl Johan Luthström.

HELSINGFORS,
hos G. O. WASENIUS, 1831.

IMPRIMATUR.

F. GRANBOM.

Nur durch die dunkle Pforte
Geht man der Heimath zu.

von Salis.

Hvad är vårt lif att man så högt det skattar,
Och räknar lyckan efter lefnadsår;
Att man med sådan kärlek det omfattar
Som barnets känsla hvarje nyfödd vår?
Är lifvet väl så rikt på lyckans skänker,
Som det med hoppets regnbågsfärger blänker?
Nej, lifvet är — fastän man högt det prisar —
En skymt af lugn bland täta thordönsslag;
En flagg som jemt åt hoppets stränder visar,
Då mot dess klippstrand jullen är för svag;
En svekfull fröjd, ty sorgen vid dess sida
Vill glädjens blommor jemt ur händern vrida.
Men hvad är döden, att han oss förskräcker,
Då för vår tanke blott han visar sig?
Hans andedrägt de falska ljusen släcker,
Som fört oss vilse uppå lifvets stig;
Han vänskapsfullt sin medlarhand utsträcker,
Och gör ett slut uppå de vilda krig;
Som mot begärens öfverlägsna styrka,

Vår svaghet fört med mer och mindre mod;
Han rycker bort den afgud som vi dyrka;
Gör själen fri från sorg i glömskans flod,
Och för oss sen med trogna vänskapshänder
Till sällhetens och fridens sköna länder. —
Hur orättvist att uppå honom klaga
Den honom hatar aldrig honom känt.
De vänner som han velat från oss taga,
Ej från hans sköte mera återvändt;
Ty skön är hvilan i hans famn att smaka,
Och därför komma de ej mer tillbaka.

Hvarenda dag oss klockors ljud förkunna,
Att någon slutat har sitt lefnadslopp,
Och dödens portar, ändteligen hunna,
På nötta gångjern tvingas åter opp.
Som hafvets vågor aldrig de få hvila;
Pilgrimer komma från all verdens land
Till deras möte oafbrutit ila
Att knyta hop ett fordom upplöst band.
Der söker broder broder, maka maka,
Föräldrar barn och de sin mor och far;
Der söker vänskap få sin vän tillbaka;
Der söker kärlek hvad som kärast var,
Och ingen ännu till dess portar hunnit,
Som, hvad han sökt, ej lyckligt återfunnit.

Den skatt oss döden redligt återgifver;
Som mot vår vilja han ifrån oss tar.
Förädlad blott den i hans händer blifver,
Och lyser sedan mera ren och klar.
Om jord och himmel skulle sönderbrista,
Vi — sen han funnen är — ej honom mista.

Ett lån af menskligheten döden tagit,
Som menskligheten sällan honom ger.
Det lif, hvars hvarje puls för dygden slagit,
Man ej på jordens riken skådar mer.
Till mensklighetens saknad, till dess smärta,
Ej för dess väl mer klappar *Steinheils* hjerta.

Det öga som såg alltid gladt tillbaka,
Hur långt som helst uppå förflutna år;
Hvars lugn ej livvets fejder kunde skaka —
Ty ögats lugn från själens lönnhvalf går —
Nu omhöljdt är af nattens mörka slöja,
Och får ej mer på oss med mildhet dröja.

Stum är den röst som gjort så många sälla;
Som tröstens balsam uppå sorgen gjöt;
Förtorkad är nu ren den godhets källa,
Från hvilken hjertats tolk kristallklar flöt;
På sanningens, förståndets, bästa tempel,
Nu dödens hand ren präglat har sin stämpel.

Det öra, som beständigt ville höra
Sin goda själs accord till lifvets spel;
Det språkrör, som man genast såg framföra
För hjertats domstol — fri från hvarje fel —
Hvar billig klagan, hör ej någons stämma,
Om orätt skulle jorden öfversvämna,

De händer, som så villigt sig utsträckte
Med hjertlig värma mot behofvets son;
Som åt hvar värnlös skygd och hägnad räckte,
I lugnets bygder, under krigets dån;
De ligga nu förvisnade och kalla,
Som trädens löf när vinterns snö ses falla.

"Han är då död!" så hvarje stämma ljuder
Från stolthetens palats till tiggarns vrå.
Den kalle vise nu förgäfves ljuder
Sitt hjertas pulsar att som vanligt slå.
Det rör sig våldsamt i hans marmorhjerta,
Hur skall då *Steinheils* död ej andra smärta?

Men ej ett steg Försynen går tillbaka
Från sin en gång bestämda viljas gräns,
Om hon ock jordens grundval skulle skaka;
Om solen sjelf utaf sin eld förbränns.
Hvad lifvet önskat äga äger döden.
Ack, rik är grafven! Jorden tärs af nöden.

Dock äger lifvet för det sorgsna sinnet
Hvad dödens härjning aldrig från det tar.
Det oförgängliga, det sköna minnet
Utaf hans dygder lefver alltid qvar;
Det äger tacksamhetens strida källa
Från hvilken hjertats perlefloder quälla.

Om den förtjenar hjertats minnesstoder,
Som alltid redligt uppfyllt har sitt kall;
Som lugnt har seglat kring på minnets floder,
Ej fruktande för det som komma skall;
Som skyddat med sitt svärd och vett det bandet,
Som enar Öfverhet med Fosterlandet.

Om åt den man, hvars bröst stod jemt i låga,
Så väl för enskildt som för allmänt väl,
En minnesstod vi väl uppresa våga
Af tacksamhetens känslor i vår själ;
Då bör hvad munnens ljud ej kunna säga,
I våra bröst Du ädle *Steinheil* äga.

Hvad är väl marmorns prydda sten på griften,
Med gyllne runor öfver kallnadstoft?
En prakt som snart förtärs af tidens skiften;
En yppig blomma med ett ringa doft;
En lyseld som för ögat snart försvinner,
Och om förgängligheten oss påminner.

Men när som tacksamhetens låga flammar
Med helig eld utöfver grönlädd grift;
När barnets, liksom gubbens röst framstammar
Med qväfda suckar hjertats minnesskrift;
Då liksom höjes grafvens bröst, och anden
Gör än en återfärd till jordelanden.

Till jordens länder, der hans minne grönskar
Bland vårens blommor och bland vinterns snö;
Der den förmätnaste ej högre önskar
Än att på samma sätt, som han, få dö.
Hvad är det skönaste som lifvet skådar?
En redligs hädanfärd till fridens gårdar.

På ärrig panna lagern pryder hjelten;
På den behåller han sig frisk och grön,
När månen gör sin färd kring stjernefälten,
När solens strålar spegla sig i sjön.
Ej vissnar han för höstens kulna vindar;
Ej då när vinterns arm sig kring oss lindar.

För Fosterlandets väl och gamla ära
Bland krigets åskor ljungade Ditt svärd.
Dess kraft gaf fienden den enkla lära,
Att ock åt fridens tempel ge sin gärd.
Att ej sin skuld hos lifvets herre öka
Det honom tvang som ville Dig försöka.

Den Store Kejsarn — fåfångt väntar jordens
Nedslagna slägte att Hans like se —
Åt hvilken, ifrån Söderns pol till Nordens,
Otvungen hyllning alla sågos ge;
Som med en säker kännarblick bedömde,
Hvar som förtjenstens guldstreck lågo gömde.

Han genomträngde snart den täta slöja
Som drogs kring Dig utaf Din blygsamhet.
Förtjensten vill sig väl ej undandölja,
Men hon ej sjelf utaf sin storhet vet.
Knappt är hon värd att henne högt man skattar,
Om hon en gång sitt eget värde fattar.

Hvem anar väl, när från det fria fältet
Man Hekla ser — om ock med tub i hand —
Att jungfrun med det blyga silfverbältet
Förtärs beständigt utaf inre brand?
Ty sällan man så vida henne lockar,
Att hon en glödhhet kyss ger molnens flockar.

Den Store Kejsarn såg Din arm i striden,
Men såg Din menskokärlek äfven då —
En dubbel lager kring Din tinning vriden,
Som segrarn ej, ty värr, plär ofta få —
Då slöt Han Dig till Sig än mera nära.
Det Stora alltid vet det Stora ära.

Ej mer förtroende kan menskan röna
Än det Du erfor af Din Furstes hand.
Till Styresman — Din trohet att belöna —
Han satte Dig i ett eröfradt land.
Han ville blott med godhet hjertan vinna
Hvad bättre medel kunde Han då finna?

Det högsta prof af ynnest lyckan gifver
Åt den som har ett ädelt hjerta fått,
Är då när till den plats han upplyft blifver,
Att han beständigt kan få göra godt.
När sågs väl *Steinheil* denna pligt försumma?
Hvart ögat vändes äro alla stumma.

Om otacksamt en efterverld förgäter
Hvad Alexander har för Finland gjort;
Om tadlets mask uppå det ryckte fräter
Som är med världens omfång lika stort,
Så visa på den graf der *Steinheil* hvilar.
Och se hur blygdens ros kring kinden ilar!

Knappt utslog våren på Hans kind sin blomma
Förrn Han Sitt väsen gaf Sitt Fosterland.
Förtidigt, tänkte Han, kan man ej komma
Till lagerskörden uppå hoppets strand,
Och redan trycktes Han af vinterns drifva,
Förrn Han ur Statens tjenst Sig ville gifva

Hvad Fosterlandet miste då Det kände,
Men också hvad Det Honom skyldigt var,
Och Alexanders nåd ej återvände,
Han skänkte Honom lugn på ålderns dar.
Hur ljuft, hur skönt skall hvilan då ej smaka,
När man för andra fått så länge vaka!

Men den som alltid gått med hjertesinne
I lifvets härtåg med och mot dess ström,
Har dem också beständigt i sitt minne,
Och ger ej bort sin tid åt veklig dröm.
Som solen lyser än i nedergången,
Är dygden lärorik i svanesången.

Den mun ur hvilken sanning visdom talar,
Väl är det värddt att lyssna till hans ord;
Att eko för dess röst kring berg och dalar,
Och ger hans Havamal åt kristnad jord,
Der mången oefaren djerft sig svingar,
Till egen ofärd, på för svaga vingar.

Det bästa Havamal var *Steinheils* lefnad —
Patriarkaliskt ren och oskuldsfull —
Af dygderna en genombruten väfnad,
Som fick sin fasthet ifrån hjertats gull,
Hvars glans ej nånsin för vår syn försvinner,
Så länge lifvets eld i hjertat brinner.

Såg du på stridens fält Hans blanka klinga,
Och läste du dess inskrift äfvenså;

Der stod: "Till tystnad vill jag ovän tvinga,
Men känner mensklighetens lag ändå.

Den öfvervundne är min broder äfven;
Af stormen, mot sin vilja, röres säfven".

Såg du Hans drift att Statens väl och lycka,
Med insigt, resa upp på säker grund;
Hur ingens rätt Han sökte undertrycka;
Hur allt kring Honom var en lycklig rund,
Då såg du Minos från försvunna dagar,
Hvars vishet stiftade åt folket lagar.

Såg du Hans kärlek till den sälla kretsen,
Som Han som far och make kring Sig drog;
Hur Han den förde till den högsta spetsen
Af lifvets glädje, som emot den log;
Då såg du Söderns eld i kalla Norden;
Ett träd hvars gyllne frukt förtjuste jorden.

Men elden slocknad är och trädets kärna,
Nu har sin saft förlorat. Dagens sol
Med spejarsblick och Nattens milda stjerna
De blicka fåfängt ifrån pol till pol.
Hvad som de söka redan är försvunnit.
I lifvets strid med döden döden vunnit.

Ifrån den mossa trädet nu betäcker
Förgänglighetens bildskrift blickar fram;
Men än i döden tröstrikt det oss räcker
En ympad qvist uppå sin ädla stam.
O må ej den förvisnad nederfalla,
Att trädets bortgång vi få skendöd kalla!

Kring jorden tyckes stormen tätt sig draga,
Som en cordon omkring ett pestfullt land;
Uti hvarandras blod sig bröder tvaga;
I blodbad solen svalka vill sin brand,
Och sällast den hvars lefnadsljus utbrunnit,
Och stormen ej på Eriksgatan funnit.

Helt visst en evig stilltje är för lifvet
Odräglig, ty dess kräfte fräter opp
Allt stort och ädelt som blef menskan gifvet,
Och hejdar hjelten sjelf uti hans lopp;
Men rysligt är att då på stormen höra
När mot sig sjelf han vill en holmgång göra.

Ack, lycklig Du, som grafvens sköte gömmer,
Ty i dess kamrar flägtar vinden sval;
Som icke mer om sällheten blott drömmer,
Men bytt Dig till dess kärna för dess skal!
Helt säkert blickar Du ifrån det höga,
På jordens slägter, med medlidsamt öga.

Din flygt från jorden upp till himlens länder,
Vår egennyttan nu begråter den,
Ty saknaden, som vrider sina händer
Så gerna ville återse Dig än.
På den med välbehag dock mildt Du blicke!
Ty hit från himlen lockar den Dig icke.

Förlåt att sorgen sina qval vill döfva,
Tills vi, som Du, vårt hopp få uppfyllt se!
Ej vill den Dig ifrån Din himmel rövva,
Men endast Dig en skyldig hyllning ge.
Tag den emot, det enda som vi äga!
Ty hjertats ord ej munnen kan utsäga.

När emot Dig Serafens harpa klingar,
Förmätet är att här på lutan slå;
När ren Din ande Sig bland Englar svingar,
Hur kan till Dig den enkla sången nå?
Men på omätlig höjd står hoppets stjärna
Och hvad Dig hjertat gaf, det gaf det gerna.

